

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΩΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Αφού ο άνθρωπος δεν μπορούσε να έρθει στο Θεό, ο Θεός ήρθε στον άνθρωπο, ταυτίζοντας τον εαυτό του με τον άνθρωπο με τον πιο άμεσο τρόπο. Ο αιώνιος Λόγος και Υιός του Θεού, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, έγινε αληθινός άνθρωπος, ένας από εμάς. Συμμετέχει απόλυτα στο κάθε τι που μας αποτελεί κι έτσι μας δίνει τη δυνατότητα να συμμετέχουμε σ' αυτά που τον αποτελούν, στη θείκή του ζωή και στη δόξα του. Έγινε ό,τι είμαστε για να μας κάνει ό,τι είναι αυτός.

Ο Θεός ενώνεται με τη δημιουργία του πιο στενά απ' τη κάθε δυνατή ένωση, καθώς γίνεται ο ίδιος αυτό που δημιούργησε. Ο Θεός σαν άνθρωπος εκπληρώνει το μεσολαβητικό έργο που ο άνθρωπος απέκρουσε κατά τη πτώση. Ο Ιησούς, ο Σωτήρας μας, γεφυρώνει την άβυσσο ανάμεσα στο Θεό και στον άνθρωπο γιατί είναι ταυτόχρονα και Θεός και άνθρωπος. Όπως λέμε σ' έναν από τους ορθόδοξους ύμνους της παραμονής των Χριστουγέννων, «Ο ουρανός και η γη σήμερον ηνώθησαν, τεχθέντος του Χριστού. Σήμερον Θεός επί γης παραγένονε, και άνθρωπος εις ουρανούς αναβέβηκ».

Η Ενσάρκωση λοιπόν είναι η υπέρτατη πράξη του Θεού για να μας απολυτρώσει και να ξανασυνδέσει την επικοινωνία μας μαζί του. Έχει περισσότερη σημασία από μια αναίρεση της πτώσης ή μια απόκατάσταση του ανθρώπου στην αρχική του κατάσταση μάσα στο Παράδεισο. Όταν ο Θεός γίνεται άνθρωπος, αυτό σημαδεύει την αρχή ενός ουσιαστικά νέου σταδίου στην ιστορία του ανθρώπου και όχι μόνο την επιστροφή του στο παρελθόν. Η Ενσάρκωση ανεβάζει τον άνθρωπο σ' ένα καινούργιο επίπεδο η τελευταία κατάσταση είναι υψηλότερη από τη πρώτη. Μόνο μέσα στον Ιησού Χριστό βλέπουμε να αποκαλύπτονται όλες οι δυνατότητες της ανθρωπίνης φύσης μας' μέχρι να γεννηθεί, η αληθινή σημασία της προσωπικότητάς μας μας ήταν κρυμμένη. Η γέννηση του Χριστού, όπως λέει ο Μέγας Βασίλειος, είναι «η γενέθλεια ημέρα όλου του ανθρωπίνου γένους».

Ο Χριστός είναι ο πρώτος τέλειος άνθρωπος - τέλειος δηλαδή όχι μόνο δυναμικά, όπως ήταν ο Αδάμ με την αθωότητά του πριν από τη πτώση, αλλά με την έννοια της απόλυτα πραγματοποιημένης «ομοίωσης». Η Ενσάρκωση λοιπόν δεν είναι μόνο ένας τρόπος για ν' απαλειφθούν τα αποτελέσματα του προπατορικού αμαρτήματος, αλλά είναι ένα ουσιαστικό στάδιο στο ταξίδι του ανθρώπου από την θεία εικόνα στη θεϊκή εξομοίωση. Η αληθινή αιτία λοιπόν για την Ενσάρκωση δεν βρίσκεται στην αμαρτωλότητα του ανθρώπου αλλά στη πεπτωκυία φύση του, στην ύπαρξή του που έγινε σύμφωνα με τη θεϊκή εικόνα και είναι ικανή να ενωθεί με το Θεό.

Όπως είπε ο Χριστός στο Μυστικό Δείπνο: «καγώ την δόξαν ην δέδωκάς μοι δέδοικα αυτοίς, ίνα ώσιν εν καθώς ημείς εν, εγώ εν εαυτοίς και σύ εν εμοί. Ίνα ώσι τετελειωμένοι εις εν» (Ιωαν. 17, 22-23). Ο Χριστός μας κάνει ικανούς να συμμετέχουμε στη θεϊκή δόξα του Πατέρα. Είναι ο σύνδεσμος και το σημείο επαφής. Επειδή είναι άνθρωπος, είναι ένα με εμάς' επειδή είναι Θεός, είναι ένα με τον Πατέρα. Έτσι μέσω και εν αυτό είμαστε ένα με το Θεό, και η δόξα του Πατέρα γίνεται δική μας δόξα.

Η Ενσάρκωση του Θεού ανοίγει το δρόμο για τη θέωση του ανθρώπου. Το να θεωθεί κανείς σημαίνει, με μεγαλύτερη σαφήνεια, να «χριστοποιηθεί». Η θεϊκή ομοιότητα που καλούμαστε να φτάσουμε είναι η ομοίωση του Χριστού. Μέσω του Ιησού που είναι Θεάνθρωπος εμείς οι άνθρωποι «θεοούμεθα», θεοποιούμεστε, γινόμαστε «θείας κοινωνί φύσεως» (Β΄ Πέτρου 1,4). Προσλαμβάνοντας την ανθρώπινή μας φύση ο Χριστός που είναι Γιός του Θεού από τη φύση του μας έχει κάνει γιούς του Θεού κατά χάρη. Εν αυτώ είμαστε “υιοθετημένοι” από τον Θεό Πατέρα, και γινόμαστε γιοί εν τω Υιώ.

Ο Χριστός μετέχει στο θάνατό μας, κι εμείς μετέχουμε στη ζωή του. Μόνο Αυτός μπορεί να μας σώσει διότι αποκτά εμπειρία εκ των έσω, σαν ένας από εμάς, για όλα αυτά που υποφέρουμε εσωτερικά καθώς ζούμε σ’ ένα κόσμο αμαρτωλό. Η κάθοδος του Θεού καθιστά δυνατή την άνοδο του ανθρώπου.

Κάλλιστος Ware

Επίσκοπος Διοκλείας

Πηγή: Μηνιαίο Περιοδικό "Ο ΤΗΡΩΝ" μηνός Δεκέμβριος, έτος 2008